

DOSJE br. S06-4160.12/1993.

U VEZI S OPERACIJOM U MEDAČKOM DŽEPU KOJA SE IZVODI ZAJEDNO S TIMOM ZA PRETRAŽIVANJE CANBAT-a

DATUM: 16.09.1993. U 15:05 SATI DO 17.09.1993. U 12:15 SATI.

POLICIJSKI PROMATRAČI: STEVE MARISSINK, LARS LENNARTSSON, ROBERT NIELSEN I KLAUS BYRJALSEN.

Patrola je upućena u Medak dana 16. 09. 1993. u 13:00 sati i tamo smo se pridružili ostatku tima za pretraživanje CANBAT-a, koji se nalazio pod zapovjedništvom majora Kinga iz CANBAT-a.

U to vrijeme čulo se nekoliko eksplozija sa područja oko Donjeg Sela. Vidjeli smo kako iz tog pravca dopire i dim.

U 15:05 sati tim za pretraživanje je napustio Medak i uputio se prema liniji obustave vatre, gdje je UNPROFOR postavio kontrolnu točku. Tada je na području na koje smo došli još uvijek bilo hrvatskih vojnika.

U 15:45 sati tim za pretraživanje je ušao u Donje Selo, gdje je uspostavljeno zapovjedno mjesto. CIVPOL je u to selo ušao zajedno s CANBAT-om. ←

U Donjem Selu u vrijeme našeg dolaska nismo zatekli nijednog stanovnika. Sve je upućivalo na to da su hrvatski vojnici upravo otišli iz sela, malo prije nego što smo mi stigli. Pretražili smo selo, ali nismo našli nikoga, ni preživjele ni mrtve.

U selu je bilo 7 kuća, nekoliko staja i sporednih zgrada. Nacrtna je skica i ona se nalazi u prilogu.

Kad smo stigli u selo, sve su kuće i ostali objekti bili uništeni. Neki su još uvijek gorjeli, dok se iz nekih kuća dizao dim. Sve je upućivalo na to da su kuće zapaljane/dignute u zrak ranije tog dana. Svaka kuća je pažljivo pregledana. Na kućama se nalaze sljedeća oštećenja:

- kuća br. 1: potpuno uništena
- kuća br. 2: potpuno uništena, a zajedno s njom i gospodarska zgrada.
- kuća br. 3: potpuno uništena, a zajedno s njom i garaža i gospodarska zgrada.
- kuća br. 4: uništena. Na kući je netko na hrvatskom jeziku napisao: "Vratit ćemo se, s ljubavlju "U".

- kuća br. 5: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje i garaža.
- kuća br. 6: potpuno uništena, a zajedno s njom i gospodarska zgrada.
- kuća br. 7: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.

U kuće nije bilo moguće ući jer su još uvijek gorjele.

Načinjene su fotografske snimke svih objekata. One će biti kasnije priložene ovom izvješću.

Dok smo bili u Donjem Selu, pored sela su se u vozilima provezli hrvatski vojnici i pripadnici specijalne policije. Također su se sa područja južno od Donjeg Sela čuli pucnji iz vatrenog oružja.

U selo je doveden jedan civil iz Čitluka koji je pobjegao u Medak. Izveli smo ga iz Medačkog džepa kad smo shvatili da u selu više nema civila.

Iz Donjeg sela otišli smo u 17:45 sati.

Tim za pretraživanje se uputio u Drljiće, gdje smo stigli u 18:00 sati. Sasatali smo se s nekim kanadskim vojnicima koji su se nalazili na liniji obustave vatre.

U tom zaseoku također smo zatekli petnaestak hrvatskih vojnika koji su čekali na prijevoz kojim su trebali napustiti to područje. Oni su kanadskim vojnicima rekli da su iz Zagreba i Rijeke.

U zaseoku se nalazilo 5 kuća, nekoliko staja, gospodarska zgrada itd. Svi su objekti bili potpuno uništeni. Iz nekih se od njih još uvijek dizao dim, tako da je bilo očito da su uništene ranije tog dana.

Pretražili smo zaselak, ali nismo pronašli nijednog civila na tom području. Sve su životinje bile mrtve osim nekoliko kokoši. Na tom području nismo pronašli nijedan leš.

Nacrtana je skica zaseoka i ona se nalazi u prilogu.

Načinjene su fotografske snimke tog područja i one će biti priložene kasnije.

Izvršen je uviđaj objekata, ali u ruševine nije bilo moguće ući jer su još uvijek gorjele.

Kuća br. 21: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje. Oko tih objekata pronađeno je nekoliko mrtvih životinja.

Kuća br. 22: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje, gospodarske zgrade, itd.

Kuća br. 23: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.

Kuća br. 24: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.

Kuća br. 25: potpuno uništena.

Doks mo vršili uviđaj čuli smo eksplozije iz pravca Čitluka.

Tim za pretraživanje napustio je to područje u 18:30 sati.

Tim za pretraživanje stigao je u Čitluk u 19:10 sati. Sastali smo se sa vojnicima CANBAT-a.

U selu nismo zatekli nijednog civila i sve je ukazivalo na to da je selo spaljeno/dignuto u zrak ranije tog dana. Iz nekih kuća se još uvijek dizao dim odnosno neke su gorjele. Nismo mogli ući u sve kuće jer su još uvijek gorjele. U stajama i ispred kuća pronađeno je mnogo mrtvih životinja.

Pored nas je u kamionima prolazio veliki broj hrvatskih vojnika koji su se vraćali s bojišnice.

Selo je pretraženo i nije pronađen nijedan civil.

Nacrtana je skica i ona se nalazi u prilogu.

Načinjene su fotografske snimke i one će biti priložene kasnije.

Svi objekti u selu bili su potpuno uništeni, mada su kod nekih zidovi još uvijek stajali. U selu se nalazilo oko 30 kuća i približno 32 staje, gospodarske zgrade, garaže, itd. Izvršena je procjena štete:

kuća br. 31: velika zgrada, možda škola. Potpuno uništena.

kuća br. 32: velika zgrada. Potpuno uništena.

- kuća br. 33: potpuno uništena.
- kuća br. 34: potpuno uništena. *Ploca kovanica*
- kuća br. 35: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje. U stajama pronađeno nekoliko mrtvih životinja.
- kuća br. 36: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 37: potpuno uništena.
- kuća br. 38: potpuno uništena, a zajedno s njom i staja.
- kuća br. 39: potpuno uništena.
- kuća br. 40: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje. Na zemlji su ležale mrtve životinje.
- kuća br. 41: potpuno uništena, a zajedno s njom i dvije staje.
- kuća br. 42: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 43: potpuno uništena.
- kuća br. 44: potpuno uništena.
- kuća br. 45: potpuno uništena.
- kuća br. 46: potpuno uništena.
- kuća br. 47: potpuno uništena.
- kuća br. 48: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 49: potpuno uništena, a zajedno s njom i staja i garaža.
- kuća br. 50: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 51: potpuno uništena.
- kuća br. 52: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.

Gorenavedene kuće nalaze se na istočnom rubu Čitluka. Očevid je obustavljen u 20:00 sati jer se smrkavalo.

Očevid u ostatku sela izvršen je 17.09.1993. u 07:00 sati.

kuća br. 50B: potpuno uništena.

kuća br. 51B: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.

03020191

- kuća br. 52B: potpuno uništena.
- kuća br. 53: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 54: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 55: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 56: potpuno uništena, a zajedno s njom i staja. U kući i oko nje pronađeno je nešto streljiva.
- kuća br. 57: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 58: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje.
- kuća br. 59: potpuno uništena, a zajedno s njom i staje. Oko kuće smo pronašli vojne bunkere.

U sjevernom dijelu Čitluka vidjeli smo neke kuće, ali iz sigurnosnih razloga nismo bili u mogućnosti da izvršimo očevid u tom dijelu sela.

Stoga je očevid izvršen samo u nekim dijelovima Čitluka, te je i skica za sada nepotpuna.

Mora se napomenuti da je tim za pretraživanje samo prošao pored jednog zaseoka i jedne usamljene kuće na tom području, i to stoga što je tim za pretraživanje imao striktno rokove. Očevid na tom području mora se izvršiti kasnije. Koliko smo mogli primijetiti, sve su te kuće bile potpuno uništene.

Dana 16.09.1993. u 20:30 sati pripadnici CIVPOL-a i major King upućeni su u jednu kuću na samom rubu Čitluka. Ona se nalazila na koordinatama 315249. Francuski vojnici su otkrili dva leša.

Posebno izvješće o tom incidentu nosi naziv DOSJE: "LOKACIJA 1". Izvješće se nalazi u prilogu.

Dana 17.09.1993. u 07:15 sati kanadski vojnici su otkrili jedan leš u jednom polju na zapadnom rubu Čitluka. Leš se nalazio na koordinatama 320241.

Posebno izvješće o tom incidentu nosi naziv DOSJE: "LOKACIJA 2". Izvješće se nalazi u prilogu.

Dana 17.09.1993. u 09:00 sati kanadski vojnici su nas obavijestili da su otkrili jedan leš koji je ležao na rubu jedne šume. Leš se nalazio na koordinatama 335217.

Posebno izvješće o tom incidentu nosi naziv DOSJE: "LOKACIJA 3". Izvješće se

03020192

nalazi u prilogu.

Dana 17.09.1993. u 10:15 sati kanadski vojnici su nas obavijestili da su otkrili dva leša srpskih vojnika. Leševi su se nalazili na koordinatama 310215. To se mjesto nalazi u planinama, tako da je bilo teško doći do njega.

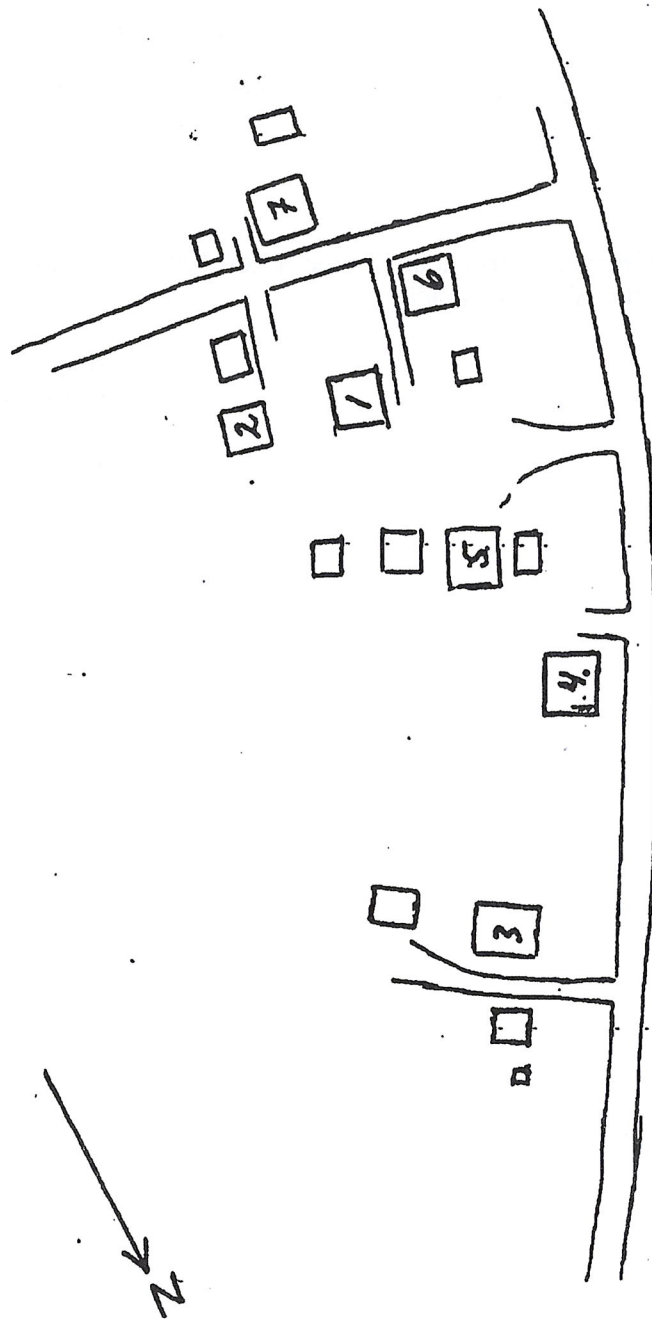
Posebno izvješće o tom incidentu nosi naziv DOSJE: "LOKACIJA 4". Izvješće se nalazi u prilogu.

Dana 17.09.1993. u 10:15 sati kanadski vojnici su nas obavijestili da su otkrili jedan leš. Leš se nalazio na koordinatama 333217. I to je mjesto bilo u planinama.

Posebno izvješće o tom incidentu nosi naziv DOSJE: "LOKACIJA 5". Izvješće se nalazi u prilogu.

Medački džep napustili smo 17.09.1993. u 12:15 sati, a zamijenili su nas drugi policijski promatrači.

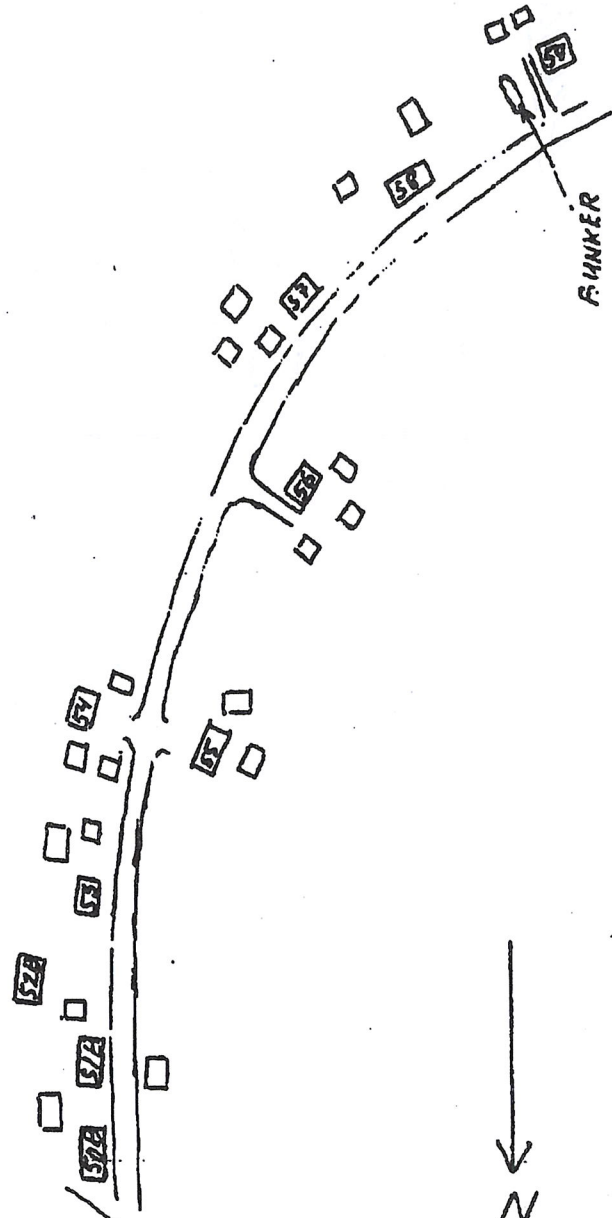
/potpis na originalu/
Klaus Byrjalsen
Službenik za administrativne poslove
postaja Gračac

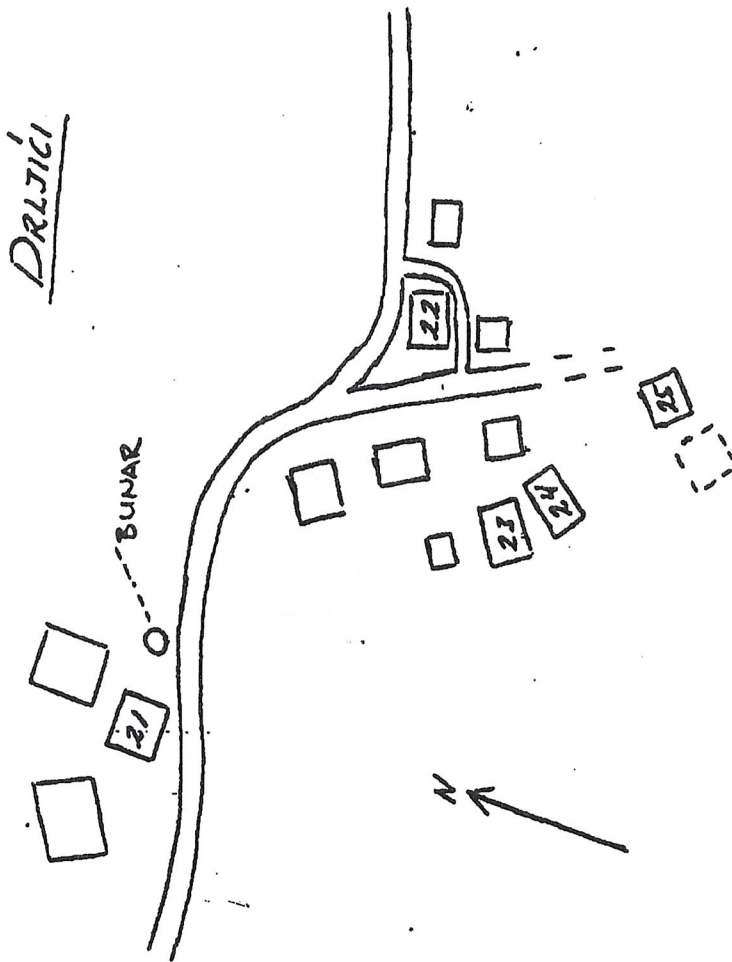

DONJE SELO

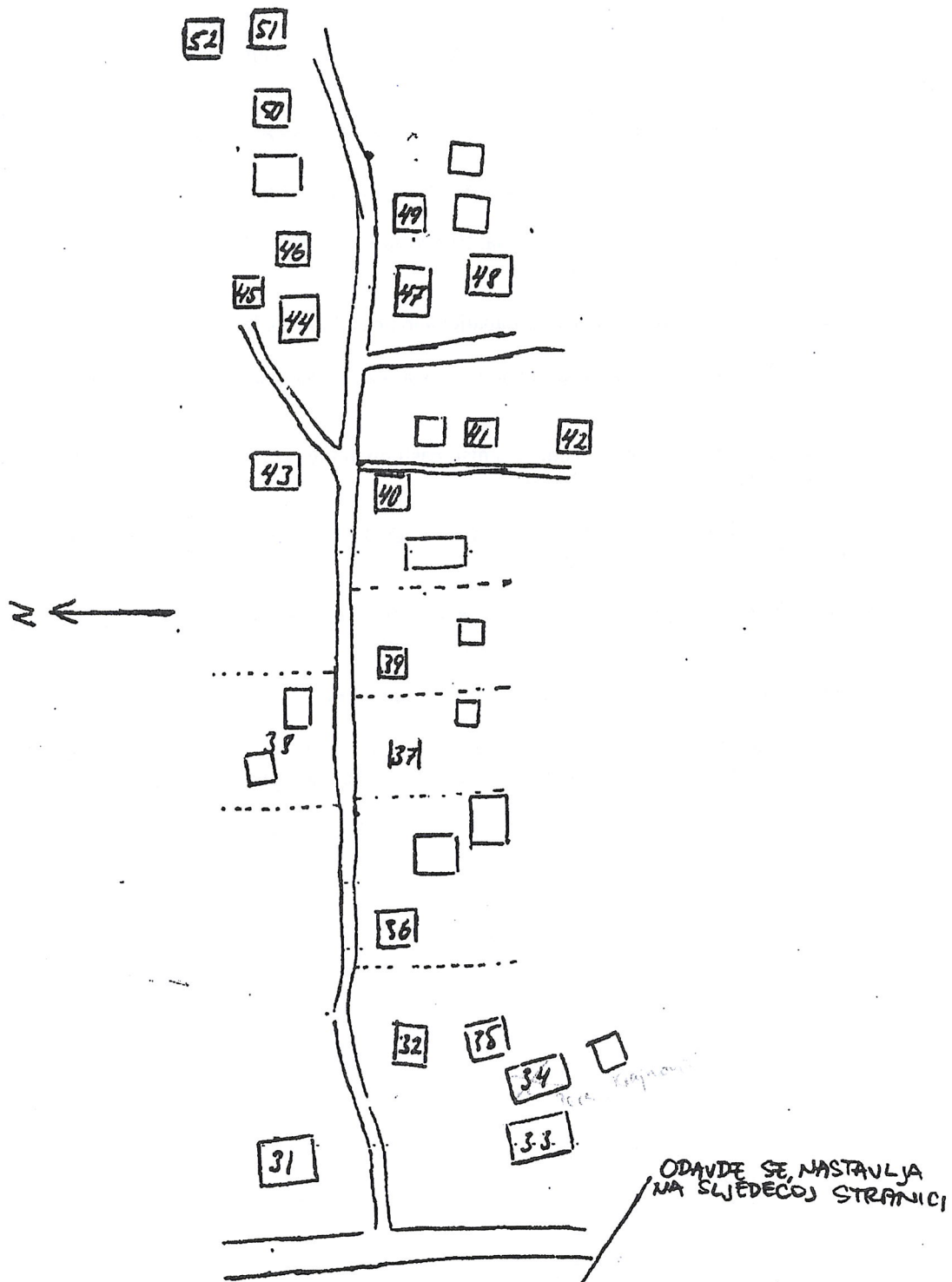

Raicevici (CITANK)

RAIČEVIĆI (ČITLUK)

17.09.1993. u 13:57 sati

Tim za pretraživanje se pridružio CANBAT-u u selu KRAJINOVIĆI, koje se nalazi na koordinatama 316247.

Kuća br. 60 Potpuno uništena (zapaljena i minirana)
Uništene su i gospodarske zgrade uz tu kuću

- br. 61 Čini se da je ovaj objekat bio staja ili neka slična zgrada koja je zapaljena dok je u njoj još uvijek bila stoka. U zgradi je pronađeno pet (5) leševa stoke (spaljenih). Krov zgrade je uništen, ali betonski zidovi su još uvijek stajali.
- br. 62 Nije moguće utvrditi koju je bila namjena ovog objekta prije njegovog uništenja. Objekat je spaljen i miniran i još je uvijek gorio kad smo došli. Potpuno uništenje.
- br. 63 Čini se da je ovaj objekat, prije nego što je potpuno uništen, bio korišten kao garaža. Unutar preostalog dijela tog objekta nalazila se jedna neeksplozivna protutenskovska mina, ali joj je nedostajao upaljač.
- br. 64 Kuća je potpuno uništena. Čini se da je minirana i zapaljena.
- br. 65 Radionica je potpuno uništena. Bila je zapaljena i eksplodirala je, a u njoj su pronađeni ostaci jednog (1) psa i jedne (1) kokoške.
- br. 66 Kuća je potpuno uništena. Zapaljena je i eksplodirala je.
- br. 67 Prodavaonica/staja je potpuno uništena. Zapaljena i eksplodirala. Iza ovog objekta nalazila se lešina jedne (1) krave.

****Timovi za pretraživanje u ovom selu nisu našli nijednog preživjelog niti bilo kakve tragove leševa.**** Timovi su ovaj dio sela napustili u 14:16 sati.

Tim za pretraživanje se u 14:48 sati pridružio CANBAT-u prilikom obilaska drugog dijela sela KRAJINOVIĆI, koji se nalazi na koordinatama 317249.

- br. 68 Kuća je potpuno uništena. Čini se da je bila zapaljena i da je eksplodirala. Spaljena je i staja uz kuću i u njoj je pronađena lešina jedne (1) krave.
- br. 69 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 70 Čini se da je garaža korištena za skladištenje streljiva i kao mjesto za odmor vojnika. Objekat se sastoji od zidova izgrađenih od blokova, zemljanog poda i stropa.
- br. 71 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom i ostao je samo pepeo.
- br. 72 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 73 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 74 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 75 Staja uz kuću br. 74 uništena vatrom. Zidovi izgrađeni od blokova još uvijek se drže, ali ništa osim njih. Unutra su pronađene lešine dviju (2) krava, jednog (1) konja i jedne (1) ovce. Garaža koja se nalazi na tom imanju potpuno je uništena.
- br. 76 Kuća je uništena vatrom i eksplozijom. Nema krova i unutarnji podovi su se urušili na najniži kat. Na vanjskim zidovima nalazi se natpis "Ovo je Hrvatska U", dok drugi dio natpisa glasi (ne može se sasvim razaznati): "U SKLOBOT BOJNA MUGY". Gospodarske zgrade su još tinjale.
- br. 77 Unutrašnjost kuće je potpuno uništena vatrom. Vanjski zidovi i krov su još netaknuti. Garaža koja se nalazi ispred kuće izgorjela je do temelja.

- br. 78 Dvokatna kuća kod koje su se svi unutarnji zidovi urušili u podrum. Uz kuću je bila jedna dograđena prostorija koja je imala ulaz izvana, a iznutra je bila potpuno pocrnjela od vatre. U toj prostoriji s pocrnjelim zidovima nalazile su se spaljene lešine kokoši. Ova kuća je poznata i kao Lokacija br. 1.
- br. 79 Kuća s pripojenom stajom potpuno je uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 80 Garaža uz kuću br. 79 potpuno je uništena vatrom i eksplozijom.
- br. 81 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom. Ostali su samo zidovi temelja. U okolini se nalazi veliki broj vreća s pijeskom, što ukazuje na to da su kuću možda u neku svrhu koristili vojnici.

Na početnom dijelu prilaznog puta do kuće br. 81 nalaze se tragovi skorog prekopavanja tla i nedavnog udesa motornog vozila. Tragovi na uništenom vozilu koje se nalazi na tom mjestu ukazuju na to da je do udesa došlo nedavno. U vozilu je bilo krvi koja je još uvijek bila vlažna, a na tlu oko tog mjesta bilo je ostataka kose. Rupe od metaka na vozilu upućuju na to da do udesa nije došlo usljed greške vozača, nego prije usljed moguće pogrešne procjene, dokaz čemu je prazan, ali razbijen okvir za streljivo nekog automatskog oružja (jurišna puška) koji se tu nalazio (osoba koja je vozila vjerovatno je bila napadnuta i nestalo joj je streljiva da se brani).

Odlučeno je, s obzirom na gore navedene činioce, da bi bilo prikladno dovesti rovokopač kako bi se iskopao onaj dio zemljišta na kojem postoje tragovi prekopavanja, te omogućilo da se slupani auto prevrne natrag na kotače u cilju detaljnijeg pregledavanja unutrašnjosti vozila. Pregledom nisu polučeni nikakvi pozitivni rezultati, baš kao ni iskopavanjem tla oko mjesta udesa.

- br. 82 Kuća je uništena do temelja vatrom i eksplozijom. Dvokatna garaža iza kuće također je uništena do te mjere da su zidovi djelomično srušeni, da nema krova, te da je urušen pod na drugom katu.
- br. 83 Oštećena je radionica koja se sastojala od dviju (2) prostorija. Krov je srušen i spaljen, zidovi još uvijek stoje, a unutrašnjost je prekrivena pepelom.
- br. 84 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom. Na pripojenoj garaži koja se nalazi iza kuće nedostaje krov, ali zidovi još uvijek stoje. Staja je potpuno uništena i u njoj su pronađeni kosturi dvaju (2) ovaca.
- br. 85 Staja je pretrpjela oštećenja u vidu gubitka krova, ali zidovi još uvijek stoje. U staji su se nalazile spaljene lešine jedne (1) krave, jednog (1) konja i jedne ovce.
- br. 86 Kuća je oštećena vatrom i eksplozijom od čega je unutrašnjost kuće pocrnjela, a drugi kat se urušio na prvi.
- br. 87 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom usljed čega se objekat potpuno srušio do temelja.
- br. 88 Kuća je uništena eksplozijom. Sastojala se od dva (2) kata sa po jednom (1) prostorijom na svakom katu. Šteta se sastoji u tome da nedostaje jedna strana krova, kao i jedan zid.
- br. 89 Kuća je oštećena vatrom i eksplozijom. Nedostaje krov, a unutrašnjost objekta je pocrnjela. Zidovi objekta su još uvijek čitavi. Pripojena gospodarska zgrada je uništena, kokošinjac je još netaknut, ali garaža je spaljena do temelja.

Oko 18:28 sati tim za pretraživanje pridružio se CANBAT-u u obilasku sela POTKONJACI, koje se nalazi na koordinatama 305264.

- br. 90 Kuća koja se sastojala od jedne prostorije potpuno je uništena vatrom i eksplozijom. Plamen je potpuno progutao unutrašnjost kuće i nedostajao je krov.
- br. 91 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom. Jedini dio kuće koji je još stajao uspravno bio je dimnjak. Metalni krov se urušio do temelja, a sve između krova i temelja je pretvoreno u pepeo. Pripojena kombinirana garaža/staja je zapaljena. Potpuno je uništen i objekat koji se nalazio iza kuće, a mogao je biti korišten kao radionica. Zidovi i krov tog objekta su srušeni.
- br. 92 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom. Gospodarske zgrade su također uništene.

- br. 93 Kuća je potpuno uništena vatrom i eksplozijom. Šteta se sastojala u tome da je nedostajao krov i da se drugi kat dvokatne kuće urušio u prizemlje. Pripojena garaža sa stražnje strane kuće je spaljena i nedostajao joj je krov. Ostali objekti, poput kokošinjca, još uvijek su bili netaknuti.
- br. 94 Kuća i gospodarske zgrade su uništene vatrom i eksplozijom.
- br. 95 Kuća je uništena vatrom i eksplozijom. Radilo se o stambenoj dvokatnici kod koje se drugi kat urušio na prvi. Nedostaje i krov.
- br. 96 Dvostruka garaža i pripojena staja iza objekta br. 95 uništene su vatrom. Iza tog objekta pronađena je lešina krave. S te lešine je oderana koža i izvadene iznutrice, ali nije spaljena. Susjedni objekat u pravcu sjeverozapada spaljen je do temelja.

Tim za pretraživanje koji je sudjelovao u operaciji od 13:57 sati 17.09.1993. do završetka rada tog dana u 18:53 sati, sačinjavali su policajci S. MARISSINK i D. SMAWLEY iz kanadskog kontingenta i inspektor F. JACOBSEN iz danskog kontingenta.

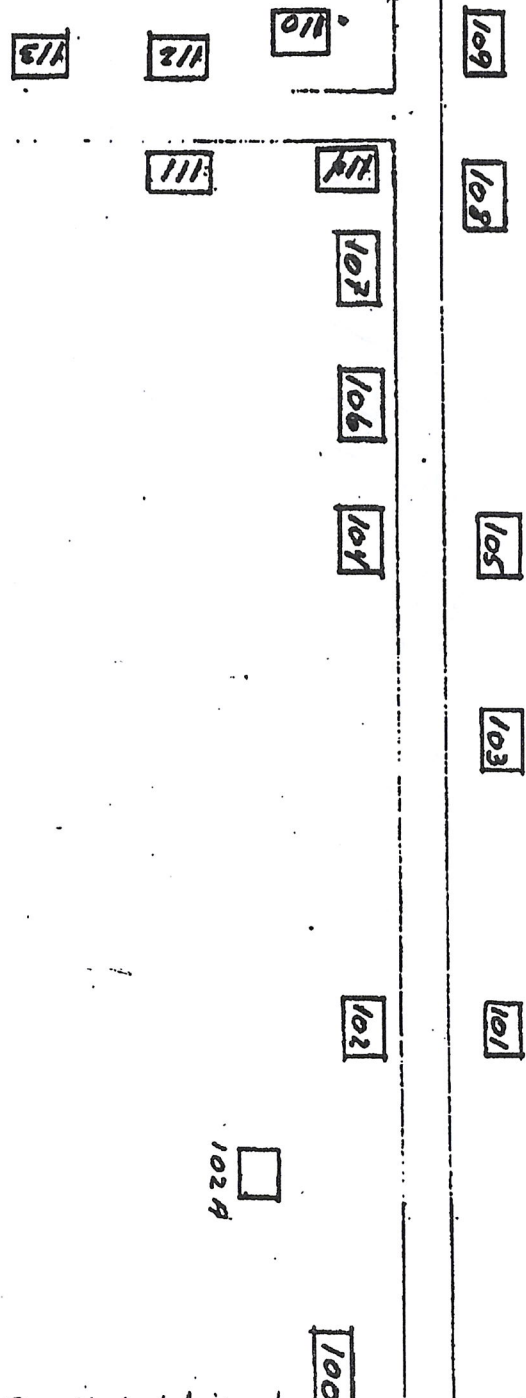
Dana 17.09.1993. u 16:40 sati kanadski vojnici su dojavili da su pronašli jedan (1) ljudski leš. Leš se nalazio na koordinatama 316246, u blizini kuće br. 61.

Sačinjeno je posebno izvješće o tom incidentu, te se navodi kao Lokacija 6. Izvješće se nalazi u prilogu.

03020200 PRIJEVOD

STRANICI

COORDINATE 275-268

03020201

V. HRAB

KOORDINATE 274-253

